

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО МЕХАНОЕЛЕКТРОТЕХНИКА “ЮРИЙ ГАГАРИН”

ул. “Свобода” № 31
гр. Петрич

тел.: 0882 655 776
e-mail: info-102009@edu.mon.bg

www.pgmet1.com

УТВЪРЖДАВАМ,

Директор: .....
(Таня Иванова)

*ВХОДЯЩО ОБРАЗОВАТЕЛНО
РАВНИЩЕ - завършено основно образование
СРОК НА ОБУЧЕНИЕ - 5 години
ФОРМА НА ОБУЧЕНИЕ - дневна
ОРГАНИЗАЦИОННА ФОРМА - клас
ИЗХОДЯЩО ОБРАЗОВАТЕЛНО РАВНИЩЕ -
завършен XII клас
НИВО ПО НАЦИОНАЛНА
КВАЛИФИКАЦИОННА РАМКА (НКР) – 4
РАМКОВА ПРОГРАМА В - ВАРИАНТ В6*

УЧИЛИЩЕН УЧЕБЕН ПЛАН

ЗА ПРОФЕСИОНАЛНО ОБРАЗОВАНИЕ С ПРИДОБИВАНЕ НА
ТРЕТА СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ
БЕЗ ИНТЕНЗИВНО И БЕЗ РАЗШИРЕНО ИЗУЧАВАНЕ НА ЧУЖД ЕЗИК

за XI^в клас
за учебната 2023/2024 година

СПЕЦИАЛНОСТ: код 8400701 „Експлоатация на автомобилния транспорт”

ПРОФЕСИЯ: код 840070 „Организатор по експлоатация на автомобилния транспорт”

ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ: код 840 „Транспортни услуги“

Училищният учебен план е разработен с участието на местния бизнес, във връзка с изискванията на чл. 16, ал. 3 от Наредба №4 / 30.11.2015 г. за учебния план, приет е на заседание на Педагогическия съвет – протокол № 15/8.09.2023 г., съгласуван е с Обществения съвет към училището – протокол № 8/8.09.2023 г., Утвърден е със заповед на директора № 1009-664/08.09.2023 г. ....

Петрич, 2023 г.

I. ГРАФИК НА УЧЕБНИЯ ПРОЦЕС - утвърден със Заповед № РД 09-2047/28.08.2023 г.
на министъра на образованието и науката за учебната 2023/2024 година.

II. УЧЕБНИ ПРЕДМЕТИ, СЕДМИЧЕН И ГОДИШЕН БРОЙ НА УЧЕБНИТЕ ЧАСОВЕ

Видове подготовка, учебни предмети	II гимназиален етап		
	XI клас		
Учебни седмици	38 /36+2/ /последните 2 седмици за производствена практика/		
Раздел А – задължителни учебни часове			
I. Общообразователна подготовка			
<i>Учебни предмети</i>	<i>Седмичен брой учебни часове</i>	<i>Годишен брой учебни часове</i>	
Български език и литература	3	108	
Втори чужд език – Френски език	2	72	
Математика	2	72	
Гражданско образование	1	36	
Физическо възпитание и спорт	2	72	
II. Обща професионална подготовка			
Чужд език по професията-Английски език	2	72	
Общо за раздел А	12	432	
Раздел Б – избираеми учебни часове			
III. Отраслова професионална подготовка			
Теория на професията			
Електроника	0,5	18	
Информационни системи в транспорта	0,5	18	
IV. Специфична професионална подготовка			
Теория на професията			
Двигатели с вътрешно горене	1,5	54	
Автотранспортна техника	2	72	
Експлоатация на автотранспортната техника	1	36	
Обща теория на счетоводната отчетност	1	36	
Маркетинг	1,5	54	
Организация и управление на транспортно предприятие	1	36	
Транспортна статистика	1	36	
Безопасност на движението по пътищата	1	36	
Практика на професията			
Учебна практика Експлоатация на автотранспортната техника	3,5	126	
Учебна практика Счетоводна отчетност	1,5	54	
Учебна практика По специалността	2	72	
Производствена практика			64
V. Разширена професионална подготовка			
Практика на професията			
Учебна практика Икономика на автотранспортното предприятие	2	72	
VI. Разширена подготовка			
Общо за раздел Б	20	720	64

Общо за раздел А + раздел Б	32	1152	64
Раздел В – факултативни учебни часове			
VII. Допълнителна подготовка	4	144	
Общо за раздел А + раздел Б + раздел В	32	1152	64

III. ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

1. Учебният план е разработен на основание на чл. 94, на Закона за предучилищното и училищното образование, Закона за професионалното образование и обучение, чл. 14, чл. 16 и чл. 17 на Наредба № 4 от 2015 г. за учебния, рамкова програма В – вариант В6 и Държавния образователен стандарт (ДОС) за придобиване на квалификация по професията “Организатор по експлоатация на автомобилния транспорт“.
2. Всяка учебна седмица, освен часовете по физическо възпитание и спорт – ООП, се включва и по един учебен час за организиране и провеждане на спортни дейности чрез следните видове спорт: Волейбол съгласно чл. 92, ал. 1 от ЗПУО, чл.14, ал. 3, т. 7 и ал. 5 от Наредба № 4/30.11.2015 за учебния план, Заповед № РД09-1111/15.08.2016 г. на министъра на образованието и науката за организиране и провеждане на спортни дейности.
3. Всяка учебна седмица включва и по един час *час на класа* съгласно чл. 92, ал. 2 от ЗПУО, чл. 14, ал. 6 от Наредба № 4/30.11.2015 за учебния план.
4. Изучаваният първи чужд език продължава в XI и XII клас като чужд език по професията.
5. Изучаваният втори чужд език е френски език.
6. Учебните часове по Електроника ще се изучават 1 час седмично втори учебен срок.
7. Учебните часове по Информационни системи в транспорта ще се изучават 1 час втори учебен срок.
8. Учебните часове по Двигатели с вътрешно горене ще се изучават 3 часа седмично първи учебен срок.
9. Учебните часове по Маркетинг ще се изучават 3 часа седмично втори учебен срок.
10. Учебните часове по Учебна практика Експлоатация на автотранспортна техника ще се изучават 3 часа седмично първи учебен срок и 4 часа седмично втори учебен срок.
11. Учебните часове по Учебна практика Счетоводна отчетност ще се изучават 3 часа седмично първи учебен срок.
12. Учебните часове, предоставени за разширена професионална подготовка, се разпределят в училищния учебен план за изучаване на учебни предмети/модули, които развиват и усъвършенстват отделни компетентности от общата, отрасловата и/или специфичната професионална подготовка в съответствие с интересите и индивидуалните възможности

на учениците и с възможностите на училището в съответствие с ДОС за придобиване на квалификация по професията.

13. Учебните часове, предоставени за разширена професионална подготовка, се използват за усвояване на резултати от ученето от ДОС за придобиване на квалификация по професия с по-ниска степен на професионална квалификация в съответствие с интересите на учениците и с възможностите на училището.
14. Учебните часове, предоставени за разширена подготовка, се разпределят в училищния учебен план за изучаване на учебни предмети от общообразователната подготовка в зависимост от интересите на учениците и възможностите на училището.
15. Производствената практика се провежда по учебна програма и график, утвърдени от директора на училището в зависимост от конкретните условия и възможностите за организирането ѝ. Учебната програма и графикът се съгласуват с ръководителя на стопанската организация (предприятие), в която се провежда практическото обучение.
16. Факултативните учебни часове, предоставени за допълнителна подготовка, може да се използват за изучаване на учебни предмети, модули и/или дейности, които училището може да предложи и отговарящи на интересите на учениците.

Утвърдил:
Таня Иванова
Директор на
ПГМЕТ “Юрий Гагарин”

УЧЕБНА ПРОГРАМА
за разширена професионална подготовка
по
ИКОНОМИКА НА АВТОТРАНСПОРТНОТО ПРЕДПРИЯТИЕ
(учебна практика)
за XI клас

ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ: КОД 840 „Транспортни услуги“

ПРОФЕСИЯ: КОД 840070 „Организатор по експлоатация на автомобилния транспорт“

СПЕЦИАЛНОСТ: КОД 8400701 „Експлоатация на автомобилния транспорт“

Учебната програма е разработена с участието на местния бизнес, във връзка с изискванията на чл. 16, ал. 3 от Наредба № 4/ 30.11.2015г. За учебния план, приет е на заседание на Педагогическия съвет – протокол № 15/ 08.09.2023 г. съгласуван с обществения съвет към училището – протокол № 8/ 08.09.2023 г. Утвърден със Заповед на директора № РД 09-664/08.09.2023г

Петрич, 2023

I. ОБЩО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА И ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО

Учебната програма е предназначена за професията **Организатор по експлоатация на автомобилния транспорт**, специалност **Експлоатация на автомобилния транспорт** от професионално направление **Транспортни услуги** от Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6 от Закона за професионално образование и обучение, за която по учебния план се изучава учебният предмет **Учебна практика по Икономика на автотранспортното предприятие**.

В учебната програма е включено учебно съдържание, с овладяването на което се цели учениците да придобият знания и умения за анализ на организационната структура на управление и управленски функции и за вземане на управленски решения.

Обучението по предмета има за цел придобиване професионални компетенции за практическото приложение на методите при вземане на управленски решения, изчисляване на работната заплата и отчитане числеността и движението на човешките ресурси.

Учениците се запознават с особеностите при изчисляване на показателите за използване на различните видове дълготрайни материални активи в транспорта и изчисляване ефективността на инвестиционните проекти чрез използване на различни методи.

Обучението по предмета се извършва във взаимовръзка с учебните предмети от културно-образователната област **Математика, Информатика, Информационни технологии** и отрасловата и специфична подготовка по професията.

Учебното съдържание е структурирано в десет взаимосвързани раздела. Във всеки раздел то е групирено в примерни теми. В началото на учебната година, учителят разпределя учебните часове за всяка тема, като в рамките на определения брой часове включи и теми за възможностите за професионална реализация и кариерно развитие чрез включване в продължаващо професионално обучение.

Обучението се провежда чрез практически уроци и се организира чрез прилагане на интегрален подход, чрез активното включване на ученика в учебния процес, чрез проблемно поставяне и изясняване на учебното съдържание и чрез решаване и анализиране на управленски казуси за вземане на управленски решения.

Формирането на професионални компетенции по учебния предмет е основано и на решаване на управленски казуси, свързани с планирането и организирането на работата на персонала в транспортното предприятие и изработване на графици за работното време, изчисляване и планиране на материалните запаси, отчитане разходите на гориво-смазочни материали, изчисляване на средната работна заплата и динамиката на средната работна заплата, определяне на работната заплата и социалните и здравни осигуровки.

Учебна практика по Икономика на автотранспортното предприятие е част от знанията и уменията, които учениците получават от включените в различните учебни планове икономически предмети. Учебното съдържание е логическо продължение на **Икономика и управление и Спедиционна дейност**, за придобиване на практически умения в автотранспортните предприятия.

Значително място в учебната програма е отделено за упражнения, решаване на казуси и задачи. Целта при тяхното провеждане е не само да се затвърдят придобитите знания, но и да се развият умения за самостоятелна работа по отделните теми.

II. ОБЩ БРОЙ ЧАСОВЕ ЗА УЧЕБНИЯ ПРЕДМЕТ

IX клас: I учебен срок – 18 учебни седмици x 2 учебни часа = **36 учебни часа**

II учебен срок – 18 учебни седмици x 2 учебни часа = **36 учебни часа**

Общо: 72 учебни часа

III. УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

НАИМЕНОВАНИЕ НА РАЗДЕЛИ И ТЕМИ	Брой часове по раздели
<i>1.</i>	<i>2.</i>
РАЗДЕЛ I. УПРАВЛЕНИЕ НА АВТОТРАНСПОРТНО ПРЕДПРИЯТИЕ Тема 1. Анализ на организационната структура на управление. Избор на организационно правна форма. Съставяне на организационна структура. Съставяне на длъжностни характеристики. Тема 2. Анализ на взетите управленски решения. Практическо приложение на методите за вземане на управленски решения. Решаване на управленски казуси за вземане на управленски решения. Тема 3. Управленски функции. Решаване на управленски казуси, свързани с планирането и организиране на работата на персонала в автотранспортната фирма. Изработване на графици за работното време. Изработване на системи за подбор на персонала, оценка на труда и неговата мотивация.	18
РАЗДЕЛ II. МАТЕРИАЛНО-ТЕХНИЧЕСКА БАЗА НА АВТОТРАНСПОРТНО ПРЕДПРИЯТИЕ Тема 1. Изчисляване на показатели за използване на различните видове дълготрайни материални активи в транспорта. Анализиране на факторите, влияещи върху използването на дълготрайните активи на автотранспортното предприятие. Изчисляване на показатели за използване на различните видове дълготрайни материални активи в транспорта. Тема 2. Изчисляване на ефективността на инвестиционните проекти чрез използване на различни методи. Анализиране на значението на инвестиционната политика и иновациите за автотранспортното предприятие. Изчисляване на ефективността на инвестиционните проекти чрез използване на различни методи.	10

1.	2.
<p align="center">РАЗДЕЛ III. ИКОНОМИКА И УПРАВЛЕНИЕ НА ЕКСПЛОАТАЦИОННАТА ДЕЙНОСТ</p> <p>Тема 1. Изчисляване на технико-икономически показатели за използване на подвижния състав при товарни превози. Изчисляване на технико-икономически показатели за използване на подвижния състав по време, мощност и производителност.</p> <p>Тема 2. Изчисляване на технико-икономически показатели за използване на подвижния състав при пътническите превози. Изчисляване на технико-икономически показатели за използване на подвижния състав по време, мощност и производителност.</p>	6
<p align="center">РАЗДЕЛ IV. СПОМАГАТЕЛНА ДЕЙНОСТ В АВТОТРАНСПОРТА</p> <p>Тема 1. Поддържане и ремонт. Планиране на техническото обслужване и ремонта на автомобилите. Определяне влиянието на различни фактори върху ефективността.</p> <p>Тема 2. Амортизационен план. Методи за начисляване на амортизационни отчисления. Разработване на амортизационен план.</p>	6
<p align="center">РАЗДЕЛ V. ИКОНОМИКА И УПРАВЛЕНИЕ НА МАТЕРИАЛНИТЕ РЕСУРСИ</p> <p>Тема 1. Постъпления и запаси на материали и горива. Планиране на материалните запаси.</p> <p>Тема 2. Отчитане разходите на гориво-смазочни материали. Отчитане разходите на гориво-смазочни материали на отделните автомобили. Отчитане разходите на гориво-смазочни материали на автотранспортното предприятие.</p> <p>Тема 3. Решаване на транспортни задачи. Анализиране на експлоатационната дейност на автотранспортното предприятие. Решаване на транспортни задачи.</p>	8
<p align="center">РАЗДЕЛ VI. ИКОНОМИКА И УПРАВЛЕНИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ</p> <p>Тема 1. Заплащане на труда в транспорта. Изчисляване на средната работна заплата и динамиката на средната работна заплата. Определяне на работната заплата и социалните и здравни осигуровки. Определяне на фонд работна заплата на автотранспортно предприятие.</p> <p>Тема 2. Изчисляване на работна заплата. Изчисляване на работната заплата на различните категории персонал на автотранспортно предприятие.</p> <p>Тема 3. Отчитане числеността и движението на човешките ресурси. Определяне на етапите в процеса на управление на човешките ресурси. Отчитане числеността и движението на човешките ресурси. Разработване на програма за развитие на човешките ресурси.</p>	12

<i>1.</i>	<i>2.</i>
<p>Раздел VII. ФИНАНСИ. ОЦЕНКА И УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ НА ПРЕДПРИЯТИЕТО</p> <p>Тема 1. Анализ на финансовото състояние. Изчисляване на показатели, отразяващи финансовия резултат на транспортно дружество.</p> <p>Тема 2. Изчисляване на рентабилност. Изчисляване на рентабилност на база разходи, приходи и анализ на рентабилността на целия капитал.</p> <p>Тема 3. Доходи от ценни книжа. Изчисляване на дивиденди. Определяне цената на акциите.</p>	12
ОБЩО	72

IV. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО

В края на обучението учениците трябва

да знаят :

- целите, принципите и методите за управление на автотранспортното предприятие в реални пазарни условия;
- планирането на икономическата дейност на автотранспортното предприятие;
- същността, видовете и методите за вземане на управленско решение;
- организирането на икономическата дейност и реализирането на целите на автотранспортното предприятие.

да могат да:

- изчисляват технико-икономически показатели на автотранспортното предприятие;
- съставят длъжностни характеристики и организационни структури на управление;
- съставят амортизационен план;
- изчисляват работна заплата;
- правят анализ на финансовото състояние на автотранспортното предприятие;
- изготвят и попълват документи за извършване на автомобилни превози;
- попълват документи за транспортно застраховане;
- спазват правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на възпитание, обучение и труд.